

TEMAT: Obywatel świata.

CELE:

- Wprowadzenie pojęć wielokulturowość oraz stereotyp.
- Poszerzanie perspektywy uczniów.
- Kształtowanie wiedzy uczniów o innych kulturach.

CELE WYRAŻONE JĘZYKIEM UCZNIWA:

- Znam i rozumiem pojęcie wielokulturowości i stereotypu.
- Znam ciekawostki dotyczące zwyczajów komunikacyjnych w innych kulturach.
- Wiem, że pierwsze wrażenie może być mylne.

PRZEBIEG ZAJĘĆ (45 minut):

1. „Prawda czy fałsz” - 5-10 min.

Dzielimy klasę lub jakąś jej część na dwie połowy (obszar musi być na tyle duży, aby zmieściły się w nim wszystkie dzieci). Jedną połowę oznaczamy stwierdzeniem PRAWDA, a drugą FAŁSZ.

Czytamy uczniom pytania przygotowanego quizu (*załącznik nr.1*), a po każdym pytaniu każdy z uczestników ustawia się na polu, który odpowiada jego odpowiedzi.

Alternatywną formą przeprowadzenia tego elementu jest skorzystanie z aplikacji Kahoot.

2. Wielokulturowość- 5-10 min.

Nauczyciel zadaje pytanie o skojarzenia uczniów związane z terminem wielokulturowości. Wypisuje wszystkie pojawiające się skojarzenia na tablicy lub dużej, widocznej dla wszystkich kartce (np. na flipcharcie). Następnie podsumowuje zebrane skojarzenia i podaje definicję wielokulturowości.

3. Biografia wizualna - 20 min.

Celem ćwiczenia jest zrozumienie, na czym polega efekt pierwszego wrażenia i jaki ma to wpływ na powstawanie stereotypów i uprzedzeń, uświadomienie, jaki wpływ mają stereotypy na postrzeganie innych ludzi (nawet tych, których osobiście nie znamy) i analiza, czym są i jak powstają uprzedzenia. Uczniowie oglądają zdjęcia (*załącznik nr.2*) „ bez wskazówek co do tożsamości lub środowiska pochodzenia osób. Odpowiadając na pytania znajdujące się w karcie zadań, uczniowie starają się wyobrazić sobie, kim jest osoba na zdjęciu i próbują stworzyć jej biografię, a następnie przedstawić swoje pomysły innym.

Zaproś uczniów do dyskusji na temat powstawania uprzedzeń, pytając, jakie cechy wpłynęły na opisy osób przedstawionych na fotografiach? Czy pierwsze wrażenia są istotne? Jaki mają wpływ na nasz stosunek do innych ludzi? Czy przy kolejnych kontaktach z daną osobą lub grupą łatwo je później weryfikować? Jaki wpływ mają na nas stereotypy i uprzedzenia? Jak są okazywane? Jakie są lub mogą być ich konsekwencje?

Karta zadań:

Kim jest osoba, na którą patrzysz?

Jaki jest jej zawód?

Jakie życie prowadzi?

Czy ta osoba jest szczęśliwa, czy nie?

Z podanej poniżej listy wybierz cechy, które najlepiej opisują tę osobę:

☐ apodyktyczna	☐ chłodna	☐ spokojna	☐ niebezpieczna
☐ uległa	☐ trzeźwo myśląca	☐ ambitna	☐ dziecinna
☐ chętna do pomocy	☐ rozrywkowa	☐ towarzyska	☐ marzycielska
☐ roztargniona	☐ egoistyczna	☐ agresywna	☐ żywotna
☐ inteligentna	☐ szczęśliwa	☐ głupia	☐ niegodna zaufania
☐ godna zaufania	☐ samotna	☐ uczuciowa	☐ nieopanowana
☐ nieszkodliwa	☐ opanowana	☐ dominująca	☐ pozbawiona ambicji

4. Podsumowanie 5-10 min.

Nauczyciel podsumowuje tematykę dzisiejszych zajęć wraz z uczniami. Cała klasa wspólnie zastanawia się nad innymi ważnymi składnikami kultury np. język, religia itp. Istotnym jest, aby w czasie dyskusji wskazywać na pozytywne aspekty różnorodności.

Źródła:

- Raport „Kompetencje kulturowe w edukacji. Przewodnik dla nauczycieli” Kuratorium Oświaty w Katowicach.

Załącznik nr. 1

1. „Kciuk uniesiony do góry” w niektórych krajach islamskich jest obraźliwym gestem o podtekście seksualnym.

Prawda

2. Ułożenie kciuka i palca wskazującego w kształt “O” z w Japonii oznacza, że jesteś gotowy do rozmowy o pieniądzach.

Prawda

3. Skandynawowie tolerują chwile ciszy w czasie rozmowy.

Prawda

4. Śmiech w wielu krajach może oznaczać zakłopotanie, niepewność czy zażenowanie.

Prawda

5. W Wielkiej Brytanii kompromis uznawany jest za zwycięstwo obu stron.

Prawda – chociaż niektórzy ludzie mogą się nie zgodzić

6. W Rosji uściśnięcie dłoni w rękawiczce uważane jest za uprzejme.

Prawda – czasami jest zbyt zimno, aby zdjąć rękawiczki

7. W Ameryce Łacińskiej wyjście z przyjęcia tuż po kolacji jest uważane za przejaw dobrego wychowania i dowód na to, że jedzenie było obfite i wyjątkowo smaczne.

Prawda

8. W niektórych krajach Afryki Subsaharyjskiej normą jest przybycie na kolację z półgodzinnym opóźnieniem.

Prawda

9. W Afryce, jeśli powiesz swojej najlepszej przyjaciółce, która właśnie wróciła z wakacji, że sporo przytyła, jest to oznaką Twojego dobrego wychowania i rodzajem komplementu. Oznacza to, że miała świetne wakacje i jest teraz zdrowsza.

Prawda

10. W Brazylii przesuwanie palcami po szyi jest oznaką obrzydzenia.

Fałsz – oznacza to niezrozumienie

11. W Afryce, jeśli chcesz okazać szacunek osobie starszej, nie możesz patrzeć jej prosto w oczy.

Prawda

12. W Rosji trzymanie rąk w kieszeni podczas rozmowy jest dowodem złego wychowania.

Prawda

Załącznik nr. 2

